

Psalmul 127

Titlul: O cântare a treptelor. A lui Solomon

Conținutul psalmului se potrivește tradiției potrivit căreia constructorul Templului a compus acest psalm frumos. Să ne amintim și că lui Solomon i s-a făcut parte *în vis* de daruri așa de mari (1 Împărați 3.5-15) și în același verset (2d) găsim și un ecou al frumosului epitet al tânărului Solomon (2 Samuel 12.25), Iedidia, adică *favoritul Domnului*. (Firește, alții cred tocmai invers, că aceste trăsături ar fi determinat atribuirea psalmului, în tradiție, lui Solomon.) – Să luăm seama cum în fiecare dintre aceste cântări de pelerinaj, inima se îndreaptă numai spre Domnul. Să mai citim o dată începuturile acestora, pornind cu Psalmul 120: L-am chemat pe DOMNUL - Îmi ridic ochii spre munți; de unde îmi va veni ajutorul - Să mergem la casa DOMNULUI - Îmi ridic ochii spre Tine - De n-ar fi fost DOMNUL pentru noi - Cei care se încred în DOMNUL - Când a întors DOMNUL pe captivii Sionului - Dacă nu zidește DOMNUL casa și așa mai departe. Domnul, și numai Domnul, este laudat pe fiecare treaptă a acestor cântări ale urcatului. O, ce viață binecuvântată, unde fiecare staționare trezește în inimă o nouă cântare spre lauda lui Dumnezeu!

Conținutul

Psalmul ne pune înaintea ochilor binecuvântarea lui Dumnezeu ca o necesitate, dar și ca marele privilegiu al celor iubiți de Dumnezeu. Învățăm adevărul important, că tot construitul nostru, păzitul nostru și grija noastră sunt în zadar fără Domnul, dar putem să așteptăm plini de încredere binecuvântarea de la El. Ca un dar deosebit de binecuvântare de la Dumnezeu sunt prezentați apoi fiii, care sunt pietrele vii din care se construiește familia (compară cu Geneza 16.2; 30.3), spre onoarea și fericirea părinților. Psalmul ni se poate întipări ca *psalmul arhitectului*. Orice casa este pregătită de cineva; dar Cel care pregătește totul este Dumnezeu (compară cu Evrei 3.4). De aceea să și fie a lui Dumnezeu toată slava!

Interpretare

1. Dacă nu zidește DOMNUL casa, în zadar lucrează cei care o zidesc; dacă nu păzește DOMNUL cetatea, în zadar veghează cel care o păzește.
2. În zadar vă treziți de dimineață, vă culcați târziu și mâncați pâinea durerilor; căci preaiubitului Său El îi dă pâine ca în somn.
3. Iată, fiii sunt o moștenire de la DOMNUL, rodul pântecelui este o răsplată.
4. Ca niște săgeți în mâna unui viteaz, așa sunt fiii tinereții.
5. Ferice de omul care și-a umplut tolba cu ele; lor nu le va fi rușine când vor vorbi cu vrăjmașii la poartă.

Versetul 1. *Dacă nu zidește DOMNUL casa, în zadar lucrează cei care o zidesc.* În zadar, aceasta este lozinca acestor versete, care ne ajunge de trei ori la ureche strident și pătrunzător. Oamenii care vor să construiască o casă știu că aceasta nu merge fără muncă și investesc toată puterea și priceperea. Dar să țină bine minte aceasta, că toate planurile lor vor sfârși în eșec dacă Domnul nu este cu ei. Așa le-a mers aceluia care odinioară au vrut să construiască turnul Babel. Ei au spus: „Veniți să ne construim o cetate și un turn cu vârful până la ceruri!” Dar Domnul le-a răspuns cu ironie sfântă, imitându-le cuvintele: „Haidem să coborâm și să le încercăm limba acolo”, - încât au trebuit să înceteze să mai construiască cetatea (Geneza 11.4,7,8). Trudă pierdută au fost toate planurile și activitatea lor, pentru că fața Domnului a fost împotriva lor. Cu totul altfel a fost când Solomon a decis să-I construiască Domnului o casă; atunci s-au unit sub binecuvântarea lui Dumnezeu toate circumstanțele pentru promovarea

uriișei sale acțiunii. Chiar și neamurile stăteau în așteptarea semnului său și i-au dat tot ajutorul la desăvârșirea minunatei lucrări a lui Dumnezeu (compară cu 1 Împărați 5.1-12, în mod deosebit versetul 7; capitolul 7.13-51). Într-un mod asemănător i-a dat Dumnezeu reușită împăratului Solomon, atunci când acesta și-a construit un palat pentru sine (1 Împărați 7,1 și în continuare). Versetul nostru se referă evident la oricare fel de construcție de casă. Fără Dumnezeu nu suntem nimic. Poate vreo construcție falnică a fost ridicată de oameni ambițioși; dar câte astfel de lucrări omenești, înălțându-se la cer, nu s-au prăbușit! Abia dacă a rămas vreo piatră care să anunțe locul lor de odinioară; au dispărut precum castelele de miraj. Dacă constructorul unui astfel de palat, cândva privit cu uimire ca o minune a lumii, s-ar putea întoarce în regiunea noastră de lumină schimbătoare a lunii, ce consternare l-ar cuprinde la vederea ruinelor jalnice în care s-a scufundat mândria inimii sale! Zadarnice au fost toată truda și munca sa; locul activității sale nu mai cunoaște nicio urmă din lucrarea mâinilor sale. Și despre câte cetăți și mănăstiri și alte mari lucrări omenești nu este valabil același lucru! Când modul de viață pe care-l arată aceste construcții devine insuportabil pentru Domnul, atunci aceste ziduri puternice se fărâmițează până ajung dărâmături și toată munca ingenioasă a constructorilor piere ca spuma. Nu numai noi ne chinuim inutil fără Domnul, ci pentru toți cei care au încercat vreodată să acționeze sau să producă fără ajutorul Domnului stă scrisă aici sentința Domnului: munca lor este pierdută, puterea lor s-a mistuit zadarnic. Ciocanul și mistria, rindeaua și fierăstrăul nu pot să facă nimic acolo unde Dumnezeu nu este conducătorul lucrărilor de construcție.

Dacă nu păzește DOMNUL cetatea, în zadar veghează cel care o păzește. Neobosit pășesc paznicii în jurul zidurilor, cu ochiul vigilent; cu toate acestea, vrăjmașul pătrunde în cetate dacă Păzitorul care niciodată nu doarme, nici nu dormitează, n-o ia personal sub paza Sa. Nici un paznic, oricât de devotat, nu ne dă siguranța, dacă DOMNUL se retrage de la noi. „Eu, Domnul, te păzesc”, aceasta este o protecție mai bună decât o armată întreagă de paznici care nu se odihnesc niciodată. Să luăm seama, într-adevăr, că psalmistul nu le cere constructorilor să renunțe la muncă și nici pe departe nu crede că paznicii trebuie să-și neglijeze datoria sau că oamenii trebuie să-și arate încrederea în Dumnezeu prin aceea că nu fac nimic; nu, el presupune că ei toți fac tot ce pot și le interzice apoi să-și pună încrederea în ce au făcut, asigurându-i că toate ostenele creaturilor sunt zadarnice dacă Creatorul nu-și lansează puterea ca să dea eficacitate forțelor subordonate. Spiritul Sfintei Scripturi este de acord cu ordinul de zi al lui Cromwell: „Încredeți-vă în Dumnezeu și păstrați praful de pușcă uscat!” Numai că fraza suferă aici o mică modificare în măsura în care ni se spune că praful de pușcă păstrat uscat nu va câștiga biruința, decât dacă ne punem încrederea în Dumnezeu. Ferice de omul care găsește aici calea de mijloc, de aur, deoarece lucrează așa, încât se încrede cu totul în Dumnezeu și se încrede astfel în Dumnezeu, încât muncește fără teamă și fără ezitare.

În limbajul biblic, un mecanism, un sistem, sunt numite casă. Moise a fost, se spune în Evrei 3.5, credincios în toată casa Lui, ca servitor, și atâta timp cât Domnul a fost cu acea casă, ea a stat tare și avea prosperitate; dar când El a părăsit-o, atunci constructorii au devenit nebuni și toată lucrarea lor a fost zadarnică. Ei au încercat să păstreze în picioare zidurile iudaismului, dar degeaba; ei au păzit temători toate obiceiurile și dogmele lor religioase și tradițiile bătrânilor, dar toată osteneala lor a fost pierdută. Despre fiecare biserică și orice sistem religios sau de alt fel este valabil același lucru: dacă Domnul nu este în el și nu este glorificat prin el, atunci toată clădirea trebuie, mai devreme sau mai târziu, să se scufunde în ruină. Multe poate omul să facă, poate să muncească și poate să păzească; dar fără Domnul, rezultatul muncii sale este zadarnic și cu toată vigilența sa nu poate să împiedice distrugerea.

Versetul 2. *În zadar vă treziți de dimineată, vă culcați târziu¹ și mâncați pâinea durerilor* (textul original: *mâncând pâinea osteneții*, adică pâinea obținută în sudoarea feței, în nevoie și trudă; compară cu Geneza 3.17-19). Pentru că de binecuvântarea lui Dumnezeu depinde totul, toată îngrijorarea și mâhnirea necredincioasă este o absolută auto-chinuire inutilă. Noi suntem datori să folosim o râvnă devotată, căci pe aceasta o binecuvântează Domnul; dar nu trebuie să ne lăsăm aduși la neliniște prin așa-zisul spirit de îngrijorare, pentru că lucrul acesta Îl dezonoarează pe Domnul și nu ne poate aduce niciodată bunăvoința Sa, de care, de fapt, depinde totul. Ce mulți își refuză liniștea necesară! Cea mai timpurie dimineată îi prinde sculați deja, înainte să se fi odihnit bine, iar seara îi vede chinându-se, încă mult, mult timp după ce clopotul de seară a anunțat sfârșitul zilei. Ei sunt în primejdie să se predea de timpuriu somnului morții, deoarece neglijează somnul nopții, care aduce puteri noi de viață. Și nici faptul că-și întrerup somnul nu este singurul semn că auto-chinuirea lor le sleiește puterile. Unii se limitează până la extrem și chiar și la hrană, mănâncă alimentele cele mai ieftine și din acestea pe cât de puțin posibil, iar aceste îmbucături uscate le scaldă cu apa sărată a lacrimilor grijilor, pentru că îi chinuiește permanent teama că vor duce lipsă și de pâinea zilnică. Astfel că mâncarea lor este câștigată cu muncă grea, sărăcăcios măsurată și abia dacă este vreodată condimentată cu puțină bucurie și plăcere de viață, ci mereu înveninată de mâhnire și grijă; și toate acestea pentru că nu au încredere în Dumnezeu și nu găsesc bucurie în nimic altceva decât în strângerea banilor, care sunt singura lor mângâiere, singura lor încredere. Nu așa, într-adevăr nu, nu așa vrea Domnul să trăiască copiii Săi. Voia Sa este ca ei să ducă o viață de prinți de sânge împărătesc, veselă, fericită, plină de liniște interioară. Se cuvine să-și permită o măsură suficientă de odihnă și să dea trupului hrana care i se cuvine, căci aceasta slujește sănătății lor. Este de la sine înțeles că un creștin adevărat nu va fi niciodată leneș sau necumpătat; dacă se întâmplă totuși, el va avea de suferit pentru aceasta. Dar nu va considera nici necesar, nici drept să se istovească prin muncă fără odihnă și pauză sau să ducă lipsă din zgârcenie. Credința înseninează sufletul și alungă spiritele de neliniște, care vor să ne răpească zi și noapte pacea.

Căci preaiubitului Său El îi dă pâine ca în somn. Frumoasă este traducerea Septuagintei și a Vulgatei, care, prin traducerile englezești și altele, ne-a devenit și nouă bine cunoscută: *Astfel, El dă somn preaiubitului Său.* Cât de adevărat este că Domnul le dă alor Săi prin credință harul să se odihnească în El, într-o fericită eliberare de griji. Dumnezeu le dă sigur preaiubiților Săi ce este cel mai bun, orice și-ar putea dori, chiar și darul încântător al somnului înviorător. El face ca ei să-și pună deoparte grijile, să-și uite nevoile și să poată să lase în seama lui Dumnezeu toate problemele lor în deplină odihnă a credinței. Astfel se înviorează ei în dulce odihnă la pieptul Tatălui lor ceresc. Un astfel de somn este mai bun decât bogăția și onorurile. Să ne amintim cum dormea Isus în vuietul furtunii de pe mare. Ucenicii, pescari bronzăți de intemperii, au ajuns în cea mai mare încurcătură, dar El dormea. El Se știa în paza Tatălui, de aceea era atât de liniștit în suflet, încât valurile Îl legănau în somn. Și nouă ni s-ar întâmpla adesea lucruri asemănătoare, numai de-am fi mai asemănători cu El! Da, oricât de frumoasă ar fi această traducere și oricât de adevărat sensul în sine, contextul vorbește totuși în favoarea traducerii lui Luther. Numai că primul cuvânt al micii propoziții nu trebuie tradus cu *căci*, ci cu *astfel*: *Astfel, El le dă preaiubiților lui în somn* (textul original). Acest *astfel* arată înapoi, spre ce este scris premergător; în sensul de *la fel de îmbelșugat* sau *același lucru*, adică ceea ce voi doriți să obțineți prin truda și grijile voastre, la care Îl pierdeți din vedere pe Dumnezeu. Cum l-a devorat invidia deja pe câte unul, când a trebuit să observe că el, cu toată activitatea lui neîntreruptă și strângerea banilor, zi și noapte, în zilele lucrătoare și duminica, tot n-a ajuns mai

¹ La fel și *Delitzsch*. Alte traduceri: *Și vă așezați târziu* (ca să vă odihniți, ca să mâncați cina și așa mai departe). Textual se spune: care tergiversați așezatul. Dacă cuvântul se referă la așezatul la muncă sau la statul jos pentru întremare, poate, așa cum remarcă *Keßler*, să rămână indecis; pentru sensul său are puțină importanță.

departe decât alții, care nu vor să știe nimic despre asemenea agitație, care după o zi de muncă devotată își permit și o mică oră de reculegere și mai găsesc timp chiar și să dedice dimineața sau la prânz câteva clipe liniștite părtășiei cu Dumnezeu și Cuvântului Său. Da, și cât de mulți ar putea s-o vadă, numai de-ar avea ochi pentru aceasta, că tocmai de aceea au așa de puțin succes sau, cu tot succesul aparent, au totuși o viață nefericită, pentru că le lipsește liniștea credinței. Dumnezeu i-a dat lui Solomon dorința inimii sale și chiar mai mult pe deasupra, în timp ce dormea (1 Împărați 3.5-15).

Dacă noi înșine am devenit liberi lăuntric prin harul Domnului, încât să nu ne mai mistuim și să ne căznim cu graba și grijile necredinței, atunci și subalternii noștri au folos de acolo și își îndeplinesc cu atât mai ascultători și mai bucurători obligațiile. Sperăm tare că muncitorilor care au lucrat la templul lui Solomon le-a fost permis să lucreze cu continuitate liniștită și bucurători. O asemenea casă cu siguranță că n-a fost construită de muncitori fără chef. Nu ne putem imagina că ei dimineața, deja înainte de cântatul cocoșului, erau goniți la muncă cu bățul de către omul care mână animalele, iar seara erau siliți să-și întindă lucrul până târziu în noapte. Nu, suntem mult mai degrabă pregătiți să credem că-și făceau treaba cu râvnă liniștită, că se odihneau la timpul potrivit și puteau să-și mănânce pâinea cu bucurie. Așa ar trebui, în orice caz, să fie ridicat templul spiritual – cu toate că, pentru a spune adevărul, muncitorii de la această construcție sunt foarte înclinați să se împovăreze cu mult zel grăbit, să-L piardă din ochi pe Stăpânul construcției și să-și închipuie că desăvârșirea construcției depinde numai de ei. Cu cât mai fericiți am putea să fim dacă am vrea să încredințăm casa Domnului Stăpânului casei! Și ceea ce este cu mult mai important, cu cât mai bine s-ar face construitul și păzitul nostru, dacă la acestea ne-am pune mai mult încrederea în Domnul, care este totuși ambele: Constructorul și Păzitorul Adunării Sale!

Versetul 3: *Iată, fiii sunt o moștenire de la DOMNUL.* Aceasta arată într-un alt fel, cum își construiește un om o casă, adică prin aceea că lasă urmași după sine, care îi mențin numele și familia pe pământ. Dacă i se refuză lucrul acesta, atunci, din punct de vedere general-uman, ce sens are ca el să-și dobândească o avere? Cu ce scop își construiește o casă, dacă tot nu are pe nimeni în gospodăria sa, care să poată să administreze în ea după el? Ce folos că el este proprietarul unor moșii întinse, dacă nu are nici un moștenitor? (compară cu Geneza 15.2.) Și totuși, omul este total neputincios fără Domnul în această problemă. Marele Napoleon n-a putut să-și întemeieze o dinastie, cu toate eforturile păcătoase pe care le-a făcut în această privință. Sute de oameni bogați și-ar da jumătate din avere și chiar mai mult pentru aceasta, dacă ar putea să audă strigătul unui copilăș care ar fi rodul dragostei lor. Da, copiii sunt o moștenire care trebuie dăruită omului de către Domnul Însuși, din belșugul Său, altfel moare fără copii și astfel, casa familiei sale va rămâne neconstruită.

Rodul pântecelui este o răsplată, textual: *o plată*; totuși, acest cuvânt nu este considerat în sens juridic, ci ca o recompensă gratuită, așa cum nici în prima parte a versetului nu este vorba despre moștenire în sens succesoral, ci despre o moștenire sau bun dăruit de către Dătător, repartizat prin liberul arbitru. – Domnul nu dă copiii ca pedeapsă, ca povară, ci ca o dovadă a bunăvoinței Sale. Ei sunt un semn și o garanție a binecuvântării, numai să înțelegem noi, părinții, să-i acceptăm corect ca pe un dar de la Domnul și să-i creștem pentru Domnul. Ei sunt o „binecuvântare îndoielnică” numai pentru că noi suntem persoane îndoielnice. Unde lucrurile stau bine în societatea omenească, acolo copiii nu sunt priviți ca o povară, ci ca o moștenire și sunt întâmpinați nu cu suspine, ci cu bucurie, ca o răsplată. Dacă în unele ținuturi ale patriei noastre spațiul devine prea strâmt, astfel încât înmulțirea rapidă a populației ne pune în încurcătură, atunci să ne amintim că totuși și în interiorul granițelor noastre mai există zone slab populate, în care sarcini mari așteaptă o mână harnică; și nu numai aceasta, ci că nicăieri

Domnul nu ne-a dat o poruncă să rămânem în limitele strâmte ale lumii noastre vechi, ci că El vrea ca oamenii să umple pământul (Geneza 1.28), deci să populăm și teritoriile aproape imense, care încă așteaptă toporul și plugul. Dar și în lumea noastră veche, în ciuda tuturor restrângerilor pe care ni le impune venitul limitat, copiii noștri sunt cea mai bună posesiune a noastră, pentru care îi vom mulțumi zilnic lui Dumnezeu.

Versetul 4: *Ca niște săgeți în mâna unui viteaz, așa sunt fiii tinereții.* (Textul original.) Fiii care sunt concepuți la tinerețe – acesta este sensul expresiei ebraice - „sunt în general mai puternici decât fiii bătrâneții” (Geneza 37.3) și ei devin, sub binecuvântarea lui Dumnezeu, mângâierea tatălui în anii când acesta începe să îmbătrânească, pentru că ei sunt atunci deja în floarea vârstei. Un războinic se bucură de săgețile sale, care pot să zboare acolo unde el personal nu poate să ajungă. Fiii ascultători sunt săgețile tatălui lor, care pornesc sprinten spre ținta pe care tații și-au îndreptat atenția. Ce lucruri uimitoare poate să facă un bărbat curajos dacă are copii devotați, care își însușesc dorințele și planurile sale nobile și se dedică cu totul năzuinței de a le realiza! Dar, în fine, trebuie să-i avem pe copiii noștri *în mână* cât mai sunt copii, altfel, dacă vor crește, cu greu ne vor fi vreodată ajutorul dorit și trebuie să căutăm, cât timp mai sunt tineri, să-i creștem drept și să-i facem mai ageri, ca să devină săgeți, altfel, în viața de mai târziu se vor arăta strâmbe și nefolositori. O, fie ca Domnul să ne ferească cu urmași devotați, ascultători și iubitori! Vom găsi în ei cei mai buni prieteni și ajutori. Apoi îi vom vedea grăbindu-se să intre în viață, spre mângâierea și bucuria noastră, dacă de la bun început avem în vedere să primească direcția bună.

Versetul 5. *Ferice de omul care și-a umplut tolba cu ele.* Oamenii care n-au copii se plâng de acest fapt; cei care au numai puțini copii îi văd pe aceștia plecând curând din casa părintească; și, de asemenea, cât de liniștită devine apoi casa, iar viața și-a pierdut marele farmec pentru această pereche singuratică. Părinții care au numeroși copii bine educați sunt în întregime cei mai fericiți. Firește că o ceată mare de copii înseamnă și un număr mare de griji și de încercări; dar dacă putem să le întâmpinăm cu încrederea în Dumnezeu, iar harul Domnului este activ în familie, atunci o mulțime de copii înseamnă și o cantitate mare de dragoste și o grămadă de bucurii de orice fel. Autorul acestui comentariu poate mărturisi, ca o consecință a experiențelor și a observațiilor sale, că a întâlnit cea mai multă nefericire în acele căsnicii, care au rămas fără copii. El însuși se știe îndatorat Domnului cu adâncă recunoștință, că El i-a dăruit doi fii care fac parte dintre cei mai buni din câți există; dar când au crescut amândoi și el n-a mai avut nici un copil acasă, atunci a simțit, fără nicio urmă de murmur sau măcar de dorință, că soarta sa ar fi putut să fi fost alta, că totuși, ea ar fi putut să fie o binecuvântare, având o familie mai numeroasă, și, prin urmare, este din toată inima de acord cu psalmistul în opinia sa, exprimată aici. El a cunoscut o familie în care erau douăsprezece fiice și trei fii și nu se așteaptă niciodată să devină martor ocular pe pământ la o fericire familială mai mare decât cea care le-a fost dăruită acestor părinți, care au avut o bucurie netulburată pentru fiecare dintre copiii lor, așa cum, la rândul lor, copiii se bucurau de părinți și unul de celălalt. Dacă fiii și fiicele sunt săgeți, atunci este bine de a avea tolba plină cu ei; dar dacă sunt numai bețe, strâmbe, noduroase și nefolositoare pentru orice lucru bun, atunci, firește, cu cât mai puțini, cu atât mai bine. Dacă aici sunt considerați fericiți eroii care și-au umplut tolba cu asemenea săgeți, atunci pe de altă parte, desigur, nu există niciun motiv să ne îndoim că pe pământ există și oameni fericiți, care n-au deloc o tolba; câte o viață liniștită nu are nevoie de asemenea echipare războinică. În plus, o tolba poate fi mică și totuși plină; atunci se potrivește totuși binecuvântarea psalmistului. Este sigur, în orice caz, că așa cum nimeni nu trăiește din aceea că are multe bunuri, tot așa, fericirea vieții nimănui nu este, fără multă vorbă, deja asigurată pentru că el poate spune că are o ceată mare de copii. Doamne, binecuvântează-ne copiii, ca ei să devine o binecuvântare pentru noi și pentru alții!

Lor nu le va fi rușine când vor vorbi cu vrăjmașii la poartă. Tații multor fii devotați pot să-și întâmpine potrivnicii cu îndrăzneală atât pe câmpul de luptă, cât și la proces. Nimeni nu se va lega atât de ușor cu un bărbat care poate să adune în jurul său, ca gardă, un cerc de fii cuminți. Are greutate glasul unui asemenea om, ai cărui fii îi subliniază cuvintele prin aceea, că sunt hotărâți să realizeze dorințele și planurile tatălui. Aceasta este o parte din binecuvântarea lui Avraam, o parte importantă a promisiunii vechiului legământ: Sămânța ta va stăpâni poarta vrăjmașilor tăi (Geneza 22.17) și într-un sens sau altul, această promisiune este sigură pentru toți prietenii și preaiubiții Domnului (versetul 2). Oare nu celebrează Domnul Isus într-adevăr astfel de triumfuri în sămânța Sa? Dacă luăm psalmul nostru în sens concret, atunci, avantajul despre care este vorba vine cu totul de la Domnul; căci fără voia Sa ar lipsi copiii cu care este construită casa familiei și fără harul Său, părinții n-ar avea copii reușiți, care ar putea să fie tărnia lor. Dacă în aceasta suntem absolut dependenți de Domnul, atunci să le lăsăm și pe toate celelalte în aceleași mâini credincioase! El va conduce cauza noastră și va binecuvânta eforturile noastre sincere, astfel încât să putem să ducem o viață pașnică și liniștită, în toată evlavia și demnitatea, și prin duhul nostru blând și liniștit să ne dovedim a fi prieteni ai Domnului. Nu avem nici un motiv oarecare de îndoială că Dumnezeu, dacă ne dăruiește copii ca o răsplătă gratuită, ca un dar al dragostei, ne va trimite și hrană și îmbrăcăminte, de care aceștia, după cum știe, au nevoie. Cine este tatăl unei cete de copii spirituali, acela este, fără discuție, un om fericit. El poate să dea răspuns tuturor celor care i se împotrivesc, arătând spre sufletele care sunt mântuite prin slujba sa. (compară cu 1 Corinteni 9.2-3.) Sufletele mântuite sunt de fapt o moștenire, dată de Domnul, și sunt răsplata muncii devotate a propovăduitorului. Prin ele, sub efectul puterii Duhului Sfânt, cetatea Adunării Domnului este atât zidită, cât și păzită, iar Domnul are onoarea de acolo.

Comentarii și cuvinte expresive

Pentru întregul psalm: Și eu consider că acest psalm este al lui Solomon; căci vedem în toate cărțile lui Solomon că el ne învață în general lucrurile care fac parte din menținerea domniilor și tratează rar subiectul principal, cu care tatăl său, David, a avut mult de-a face, adică despre dreptate sau despre Domnul Hristos, ci ne învață lucruri cu care a avut el de-a face și la care a fost așezat și chemat de Dumnezeu, și anume, cum trebuie guvernată țara și oamenii. Dar el ne învață aceste lucruri într-un asemenea fel, cum niciun filozof și niciun învățat, ba chiar niciun om n-a vorbit sau n-a scris niciodată așa. Așadar, el sprijină pe credință toate stăpânirile și învață că înțelepciunea de a guverna țara și poporul, și tot ce se întreprinde în conducerile acestora și în gospodărie trebuie să aibă un început, o guvernare și o menținere de la Dumnezeu, ceea ce toți ceilalți care au scris despre aceasta (Aristotel, Platon, Cicero și așa mai departe) n-au făcut. Aceiași, cu toate că fac legi bune și minunate, indică moduri și căi cum trebuie să se guverneze țara și oamenii, și cum poate orice cap de familie să-și organizeze bine și ordonat gospodăria, ei totuși nu știu de unde să se ia aceasta, ca ceea ce s-a propus înțelept și chibzuit și prudent, să poată să aibă o evoluție fericită. Din această cauză li se întâmplă adesea, că evaluările lor inteligente au mersul racului și rămân baltă. Dr. *Martin Luther* 1531.

Psalmul este în conformitate și cu altfel de cunoștințe și experiențe ale lui Solomon și se trage îndeosebi din aceeași idee din care a decurs cartea Ecclesiastul, și anume, să-l aducă pe om la cumpătare și chibzuință în tot proiectul său, printr-o reflecție serioasă, cum în toate conjuncturile nu depinde de hărnicia, priceperea și inteligența naturală, ci de binecuvântarea și providența lui Dumnezeu, din care cauză nu trebuie să ne alterăm încrederea în Domnul prin activitate prea multă și necumpătată sau să ne supărăm la dificultățile care nu ne ies la

socoteală, dar nici în caz de o evoluție bună să nu devenim înfumurați de noi înșine. *K. H. Rieger* † 1791.

Psalmul este destinat în primul rând celor care dau importanță prea mare eforturilor omenești, o greșeală care le dă târcoale ușor mai ales celor fericiți. Dar psalmul este în același timp bogat în mângâiere pentru cei nefericiți, cei paralizați în activitatea lor, deoarece el indică binecuvântarea divină ca singura sursă a mântuirii. Prof. Dr. *E. W. Hengstenberg* 1845.

Dar psalmul, care probabil că este unul de după exil, are genul aforismelor; nu este de mirare că în Proverbe se găsesc diferite paralele (Proverbe 10.22; 23.24 și versetele următoarele, și altele pasaje). Toată poezia proverbelor lui Israel se lega de numele lui Solomon; de aici se explică titlul „*ale lui Solomon*”, care, de altfel, lipsește în Septuaginta, suficient. – În gura pelerinilor de la Ierusalim, totul mai câștigă poate un colorit special: Ierusalimul, casa și cetatea care au nevoie de binecuvântarea Domnului, Israelul, familia care are nevoie de binecuvântarea copiilor, cer și primesc. Lic. *H. Keßler* 1899.

Versetul 1. *Dacă nu zidește DOMNUL casa și așa mai departe.* El nu spune: Dacă Domnul nu-și dă consimțământul pentru aceasta, dacă nu este voia Lui să fie construită casa, să fie păzită cetatea și așa mai departe; și nici: dacă Domnul nu ajută și El, ci foarte precis: dacă Domnul nu zidește, nu păzește, deci, dacă nu face El personal totul. În afară de aceasta, nu se spune: atunci nu există mult succes dacă oamenii lucrează, zidesc, păzesc și așa mai departe, ci: atunci totul este *zadarnic*. Prin urmare, tot succesul muncii și al grijii omenești este total dependent de lucrarea și de providența lui Dumnezeu; iar toată: puterea, grija și sârghița omenească în sine este *zadarnică*. – Dar să observăm mai departe, că psalmistul nu spune în nici un caz: Pentru că Domnul este Acela care zidește casa, care păzește cetatea, este *zadarnic* să zidim la ea, s-o păzim și așa mai departe. Duhul Sfânt nu este un apărător al trândăviei și al inactivității, ci El îndreaptă gândul celor care lucrează aici spre providența și puterea lui Dumnezeu. *Wolfgang Musculus* † 1563.

Câte unul își zidește o casă, dar nu poate duce construcția până la capăt, sau moare între timp, fără să se poată muta în ea, sau construcția eșuează dina cauza unor pagube neprevăzute, sau, dacă reușește, ajunge pradă unei distrugerii violente. Prof. Dr. *Franz Delitzsch* † 1890.

Câte unu-și face casă, și-ntâi trebuie să iasă. *Proverb.*

Deasupra ușii multor case vechi din patria noastră (engleză), încă mai putem citi cuvintele: *Nisi Dominus frustra*, începutul latin al acestui psalm. Să ne scriem cuvintele acestea și asupra porții casei pelerinajului nostru și atunci ne va merge bine și în vremea aceasta și după aceea. *Sam. Cox* 1874.

De aceea învăț și avertizez atât de des, că mai întâi trebuie să-L rugăm pe Domnul Dumnezeu pentru har și sprijin, înainte să intrăm în căsătorie sau la guvernare. Dacă aceasta nu se întâmplă, atunci este câte unul care-și ia o nevastă și crede că îi va merge până la sfârșit așa de bine și de voios cum și-a propus și a chibzuit la dragostea dintâi. Dar după aceea, dacă treaba nu vrea să meargă înainte așa, fie că femeii îi lipsește ceva sau că el este deranjat de alte lucruri, atunci el regretă că și-a luat nevastă, așa că-și abandonează gospodăria. Dacă el pleacă pe un drum, femeia iese pe un altul; dacă el sparge oale, ea sparge ulcioare, așa că totul se duce de râpă. Pentru că în timp ce el crezuse că totul se va termina bine și fericit pentru el, dacă ea nu vrea să plece, atunci devine gălăgios, furios, scandalagiu și blestemă căsnicia; dar în aceasta face o nedreptate. Pentru că, dragă tinere nobil, faptul că ție îți merge așa nu este vina hranei, a

menajului sau a nevestei, ci este vina ta și a nebuniei tale, pentru că tu îndrăznești să-ți guvernezi și să-ți menții casa prin înțelepciunea și munca ta. Nu, dragă flăcăule, tu nu ești bărbatul care poate s-o scoată singur la capăt; mai este nevoie și de Altcineva care este mai mult, mai puternic și mai înțelept decât ești tu. Ție nu ți-a fost dată o asemenea putere și tărie, ca să poți să administrezi bine aceste lucruri din propriul tău proiect, ci tu nu ești decât o unealtă pentru aceasta, prin care Dumnezeu Își execută lucrarea. De aceea, coboară puțin și supune-te altui Stăpân și spune: „Doamne Dumnezeule, învață-mă Tu, dă-mi tărie și înțelepciune, ca să-mi pot governa bine casa sau țara, fii Tu Conducătorul suprem; eu voi fi cu plăcere slujitorul tău. Guvernează singur și condu-mă astfel, încât să nu dărâm și să nu fac pagubă; căci vreau să fac cu plăcere atât cât pot. Dacă voi progresa, Îți voi atribui Ție aceasta, deoarece este lucrarea Ta și darul Tău și Îți voi fi recunoscător. Dar dacă nu va merge, voi îndura răbdător, pentru că eu nu pot nimic dacă nu ajuți Tu. Tu ești Creatorul și rândui și faci tot ce este în cer și pe pământ; Eu sunt numai o unealtă.” Dr. *Martin Luther* 1531.

La începutul luptei noastre pentru independența față de Marea Britanie, când am fost conștienți de primejdie, atunci ne-am rugat zilnic în această casă pentru protecția lui Dumnezeu. Și rugăciunile noastre, domnii mei, au găsit ascultare și răspuns favorabil. Toți aceia dintre noi care eram participanți la lupta pentru libertate, trebuie să fi observat nu puține cazuri în care a fost limpede că providența lui Dumnezeu a acționat în favoarea noastră. Acestei providențe bune îi datorăm că acum este posibil să ne sfătuim în pace asupra felului cum putem să construim viitoarea noastră fericire națională. L-am uitat acum pe acel Prieten puternic? Sau nu cumva ne închipuim că nu mai avem nevoie de sprijin? Am în urma mea deja o viață lungă (81 de ani) și cu cât trăiesc mai mult, cu atât mai multe dovezi convingătoare văd despre adevărul că Dumnezeu are conducerea în treburile oamenilor. Și dacă nici măcar o vrabie nu cade pe pământ fără știrea Sa, atunci este posibil ca un stat să ia ființă fără ajutorul Său? Suntem asigurați în vechea Carte Sfântă, domnii mei: *Unde nu zidește Domnul casa, în zadar lucrează cei care o zidesc*. Cred cu tărie lucrul acesta; și cred de asemenea, că noi, dacă Dumnezeu nu ne vine în ajutor cu sprijinul Său, nu vom avansa mai bine cu edificiul statului nostru, decât constructorii turnului Babel. Vom fi despărțiți de interesele noastre meschine de partid și locale; toate planurile și proiectele noastre vor sfârși în derută și zădărnicie și vom deveni de batjocură și proverbiali până în generațiile viitoare. Și ce este și mai rău, pornind de la acest exemplu nefericit, mai ales de la această misiune, omenirea ar putea să se descurajeze și să vrea să ridice o rânduială de guvernământ prin folosirea înțelepciunii omenești și să lase această chestiune importantă în seama întâmplării și a norocului în război și în cucerire. Îmi permit, prin urmare, să fac propunerea ca de acum înainte, în fiecare dimineață, înainte să mergem la treburile noastre, să fie aduse rugăciuni în casa aceasta, în care să fie cerute sprijinul cerului și binecuvântarea lui Dumnezeu pentru consfăturile noastre și că unul sau mai mulți preoți ai acestui oraș (Philadelphia) să fie rugați să officieze această slujbă. – Cuvântare în Convenția pentru redactarea unei constituții pentru Statele Unite ale Americii de Nord. *Benjamin Franklin* 1787.

Consider absolut că Dumnezeu ar fi lăsat să stea și să dureze mai mult cele patru mari imperii sau monarhii în care El a instalat conducerea lumii, dacă domnitorii acestora n-ar fi folosit singurul cuvânt mic, *eu*, adică dacă nu și-ar fi asumat puterea și înțelepciunea și nu și-ar fi atribuit totul lor înșiși din proprie semeție. Dar între timp, Nebucadnețar, împăratul babilonienilor, din semeția puterii și a forței sale a intervenit și a spus: „Nu este acesta Babilonul cel mare, pe care l-am construit *eu* pentru casa împărăției, prin tăria puterii mele și spre gloria măreției mele?”, așa că și el a trebuit timp de șapte ani să pască iarba de pe câmp ca un animal fără rațiune și să umble prin pustie, cum a scris prorocul Daniel (Daniel 4.27-30). Deci și monarhiile perșilor, ale grecilor și ale romanilor au fost distruse din cauza unei astfel de

aroganțe. Pentru că de îndată ce ei au spus: „Eu am făcut-o”, din ceasul acela a urmat și „S-a sfârșit cu mine, ajung la ruină”. Și chiar așa li s-a și întâmplat pe drept. Căci ei L-au exclus pe Dumnezeu, ca pe un nebun care n-a făcut nimic acolo și s-au așezat în locul Său. Dr. *Martin Luther* 1531.

Omul de stat nu poate să facă niciodată ceva personal; el nu poate decât să aștepte și să tragă cu urechea până când aude pasul lui Dumnezeu răsunând prin evenimente. Apoi, să sară înainte și să apuce ciucurii mantalei Sale; aceasta este tot. – Dintr-un discurs din Reichstag al *prințului von Bismarck* 1881.

Unde nu păzește Domnul cetatea și așa mai departe. Incendii pot să izbucnească în ciuda paznicilor, o furtună poate să năvălească peste cetate, bande înarmate pot s-o atace sau o molimă poate s-o năpădească și să-i pustiască locuințele. *Albert Barnes* † 1870.

O învățătură importantă pe care *Madame Guyon* a tras-o din încercările și ispitele și felurile erori prostești, a fost aceea a deplinei sale dependențe de harul lui Dumnezeu. „Am fost”, a spus ea, „profund convinsă de ceea ce a spus omul lui Dumnezeu: *Dacă nu păzește Domnul cetatea, în zadar veghează cel care o păzește*. Dacă privesc în sus, spre Tine, Doamne, Tu ai fost Păzitorul meu credincios, Tu mi-ai apărat apoi permanent inima de vrăjmașii de orice fel. Dar dacă am fost lăsată în seama mea, atunci am fost numai slăbiciune. Cât de ușor au câștigat atunci vrăjmașii mei superioritate asupra mea! Alții pot să-și atribuie biruințele propriei lor loialități; eu nu le voi datora niciodată unui alt lucru, decât grijii Tale părintești. Am aflat-o de prea multe ori spre paguba mea, ce aș fi fără Tine dacă m-aș putea baza chiar și numai în lucrul cel mai neînsemnat pe deșteptăciunea sau eforturile mele. Ție, Dumnezeule, Mântuitorul meu, Îți datorez totul! Și este pentru mine o sursă de nesfârșită satisfacție că Îți sunt așa de îndatorată!” – Din viața lui *Jeanne Bouvier de la Mothe Guyon* † 1717.

Versetul 2. În *zadar vă treziți de dimineață, vă culcați târziu* și așa mai departe. Psalmistul îndeamnă să renunțăm la muncile nepotrivite și anxioase, pentru atingerea scopurilor noastre. Expresiile ebraice indică și o prelungire artificială a zilei. Impulsul de a munci există în natura noastră; și ca să poată fi realizat tot ce este necesar pentru bunăstarea și progresul societății omenești, toți oamenii trebuie să muncească. Dar și regulile și limitele muncii omenești ne sunt indicate în natură. Nimeni nu trebuie să muncească peste măsura puterii sale fizice și intelectuale sau să fie obligat să muncească, și nici peste măsura orelor pe care natura le prescrie pentru nevoia de odihnă a omului. Din prelungirea artificială a zilei la ambele sale capete nu poate să iasă vreun folos adevărat, în definitiv, nici pentru individ, nici pentru întreaga societatea omenească. Câștigul aparent este o amăgire. Mult gaz este ars zadarnic în miez de noapte. *Ch F. Deems* 1879.

Cât de mulți *mănâncă pâinea durerilor*, zi de zi! Ei trăiesc o viață nenorocită, plină de muncă grea; ei se întristează până la moarte din cauza vicisitudinilor și a dezamăgirilor vieții, invidia din cauza progresului altora le roade inima și ei suferă din greu sub apăsarea pierderilor care îi lovesc și a nedreptății care li se întâmplă din toate părțile, cum cred ei. Osteneala și munca lor n-au sfârșit. Unii, din cauza suprasolicitării, coboară în groapă în floarea vârstei, alții cad în tristețe și nebunie. Dragă prietene, cu greu vei ajunge să vezi vreodată zile bune, atâta timp cât nutrești în inimă dragoste pentru lume și-ți faci lucrul zilei fără Dumnezeu. Cine duce o viață fără credință, acela se torturează; necredința le roade forța vitală. Dr. *Th. Manton* † 1677.

Astfel, preaiubiților Lui El le dă ca în somn (textul original). Explicația: *El dă somn* (Septuaginta, Vulgata), în loc de *în somn*, dă un sens nepotrivit. Pentru că nu este vorba despre

somn, ci despre câștig. Somnul nu se opune muncii în sine - pentru că aceasta este comună pentru preaiubiții lui Dumnezeu și pentru nelegiuți; tot Vechiul Testament este hotărât împotriva unui chietism rău – dar munca este considerată ca sursă a fericirii și a bunăstării. Cei evlavioși au ca izvor al mântuirii somnul înaintea celor nelegiuți, în grija căruia ei se lasă după munca îndeplinită conștiincios. Ei îl primesc ca și aceia, fără contribuția lor; peste noapte le vine binecuvântarea, ei nu știu cum; pe când cei îndreptați spre munca lor nu realizează nimic și au toată truda amarnică *în zadar*. Prof. Dr. E. W. Hengstenberg 1845.

El dă somn preaiubitului Său (altă traducere). Este darul lui Dumnezeu dacă ne bucurăm de un somn liniștit. Un somn dulce înviorează trupul și sufletul, exact cum roua sau o ploaie ușoară înviorează natura în jurul nostru. Și cum spune prorocul (Ieremia 14.22): „Este oare printre idoli neamurilor vreunul care să aducă ploaie? Sau poate cerul să dea ploaie?”, atunci putem și noi să spunem: Nimeni și nimic, nicio creatură de pe pământ sau din cer nu poate să ne dea un somn dulce, înviorător. Același Dumnezeu care dă ploaia, tot El este Cel care ne dăruiește orele de odihnă; odihna plină de pace este darul deosebit al lui Dumnezeu. Și acest dar este dovada dragostei lui Dumnezeu: preaiubiților Săi le dă somn. Lucrul acesta îl face chiar și în vremurile în care ei sunt în mare nevoie și primejdie. Iată-l pe Petru în temniță, legat cu lanțurile, între mercenari brutali, în noaptea dinaintea execuției hotărâte, și totuși, el este așa de adânc scufundat în somn, încât nu se trezește când îngerul intră și lumina strălucește în cameră, ci mesagerul cerului trebuie întâi să-l lovească în coastă și să-l trezească; așa dă Dumnezeu somn preaiubiților Săi. Fie ca ei să-I dea cinste pentru aceasta, iar aceasta cu atât mai mult cu cât Dumnezeu ascultă astfel rugăciunile noastre și-și împlinește făgăduințele. Nu este rugăminta noastră zilnică aceasta, ca Dumnezeu să ne ferească de spaima și să ne dea somn înviorător? Și nu este aceasta atunci o împlinire a rugăciunii, când El ne face să adormim și ne susține în timp ce dormim? „Cu glasul meu”, spune David, „voi striga către Domnul și El îmi va răspunde de pe muntele sfințeniei Sale. Eu m-am culcat și am adormit; m-am trezit, pentru că Domnul mă susține” (Psalmul 3.4-5). Și n-a făgăduit Dumnezeu că El ne va păzi în somn de primejdie și groază? „Când te vei culca, nu te vei teme; da, te vei culca și somnul îți va fi dulce. Nu te teme de spaima neașteptată, nici de pustiirea celor răi, când vine” (Proverbe 3.24-25). De aceea pot slujitorii lui Dumnezeu să locuiască sigur în pustie și să doarmă în păduri, pentru că niciun animal sălbatic nu le va face vreun rău (Ezechiel 34.25). Dacă ne bucurăm de astfel de privilegii, să-I mulțumim lui Dumnezeu din toată inima și să-L laudăm pentru ele cu gura și cu viața noastră! *Phil. Goodwin* 1658.

Versetul 3. *Iată, copiii sunt un dar* (textual: o moștenire) de la DOMNUL. Unora le dă copii ca moștenire în locul bunurilor vremelnice. Altor le dă: case, ogoare, mii în aur și argint, și în plus, pântecul neroditor al mamei; aceasta este moștenirea pe care o primesc aceștia. Acel sărac are de la Dumnezeu un număr de copii, fără casă proprie, pământ sau bani; și Dumnezeu se arată ca Tatăl lor; El îi hrănește și îi ajută să înainteze, printr-un lanț întreg de acțiuni minunate ale providenței Sale. Oare unde este un sărac temător de Dumnezeu, care și-ar da cei șase sau mai mulți copii pentru miile și miile celui alt, care nu are pe nimeni pe care să-l iubească și de care să îngrijească și care nu are nici rădăcină, nici ramură, ci pentru care sărmanul său „eu” singuratic este singura ființă din toată lumea pentru care trăiește? Da, fie ca orice familie cu mulți copii să pună drept la inimă versetul: *Iată, copiii sunt un dar de la Domnul*. El, care i-a dat, îi va și hrăni; este un adevăr probat: cu cât mai mulți copii, cu atât mai multă binecuvântare. „Nu murmura”, spune un arab către prietenul său, „pentru că familia ta este așa de mare; să știi că de dragul ei te hrănește Dumnezeu”. *Adam Clarke* † 1832.

De aceea să știi că este una dintre cele mai mari binecuvântări pământești să ai o casă plină de copii ascultători. În afară de o bogăție de har, aceasta este bogăția cea mai bună pe care putem

să ne-o dorim, nesfârșit mai bună decât bogăția în aur și avere. Căci copiii sunt comori vii; cine poate măsura valoarea acestora? De cât belșug de binecuvântări n-au parte adesea părinții, chiar și numai într-unul singur dintre copiii lor! Înainte de toate, copiii sunt o binecuvântare pentru astfel de părinți, care sunt ei înșiși copii ai lui Dumnezeu. Și alte bunuri pot să fie un dar de la Domnul, căci al Lui este pământul și tot ce-l umple; și El dă cu plăcere oamenilor; dar nimic din toate acestea nu este un dar de la Domnul într-un asemenea mod deosebit cum sunt copiii; și un dar așa de minunat. *Joseph Caryl* † 1673.

Fiica lui *John Hinton* i-a spus tatălui ei, când în anul 1873 a îngenuncheat la patul morții acestuia: „Nu există o fericire mai mare pentru copii, decât să aibă părinți evlavioși.” – „Și următoarea cea mai mare”, a spus tatăl muribund, și la aceasta o bucurie recunoscătoare i-a transfigurat fața, „următoarea cea mai mare bucurie este când părinții au copii evlavioși”. *The Baptist Handbook* 1875.

Versetul 4. *Ca niște săgeți și așa mai departe.* Un proverb chinezesc spune: „Dacă unei familii i se naște un fiu, atunci se atârână arc și săgeată la poartă.” Se pare că nu există un obicei la care se referă cuvântul în înțelesul său textual; prin urmare, va fi o expresie simbolică cu sensul că familiei i s-a dat un nou protector, deci foarte asemănător cu cuvântul psalmului, care îi prezintă pe fii ca săgeți. *James Merrick* † 1769.

Copiii noștri sunt ceea ce îi facem noi, părinții. Săgețile sunt din lemn, dar bețele de lemn nu sunt săgeți; săgețile nu cresc nicăieri în copaci, ci priceperea trebuie să prelucreze bucățile de lemn, să le șlefuiască și să le ascute, ca să iasă săgeți din ele. Dar săgețile în mâna unui viteaz se duc acolo unde țintește viteazul. Deci și copiii. *G. Swinnock* † 1673.

Băieții tineri sunt săgeți în mâna tatălui, care le dă acestora, cu mână fermă, îndemnatică, direcția bună spre țintă, și anume, ca ei să trăiască spre onoarea lui Dumnezeu și pentru slujirea semenilor lor. După aceea, dacă au zburat din casa tatălui în lumea largă, el nu-i mai are în mână; atunci este prea târziu să vrea să le mai dea o altă direcție. Ah, aceste săgeți se arată de multe ori ca unele care zboară în inima părinților! Câți fii nu sunt o mâhnire permanentă pentru părinții lor, pe ai căror peri albi îi bagă în mormânt cu amărăciune! (Geneza 42.38; 44.29,31). *Matth. Henry* † 1714.

Peste copiii care vor să se ajute singuri vin multe griji. Munca, hărnicia și rațiunea în gospodărie sunt de mare folos; sunt, de asemenea, multe recompense ale lui Dumnezeu stabilite pentru ele. Dar pe lângă acestea este necesar și ca Dumnezeu să-i smerească pe oameni și să-i facă să ducă lipsă, ca ei să devină rezonabili și să învețe să întrebe de Dumnezeu. Și nu există nimic cu care cineva să fie smerit atât de sensibil ca și cu copiii, al căror bine este atât de aproape de el și a căror reușită stă așa de puțin în puterea sa, ceea ce a experimentat Solomon însuși cu Roboam, fiul și succesorul său la tron. Cât de necesar este să-i predăm adesea în mâinile puternice ale Domnului oștirilor, în care izbutesc bine și ajung la țintă. *K. H. Rieger* † 1791.

Versetul 5. *Ferice de omul care și-a umplut tolba cu ele.* *D. Guthrie* († 1873) obișnuia să spună: Toată bogăția mea sunt copiii mei (unsprezece). – Un proverb german spune: Mulți copii, multe rugăciuni „Tatăl nostru”; multe rugăciuni „Tatăl nostru”, multă binecuvântare. – Când cineva a remarcat față de pastorul *M. Browne* († 1787): „Dumneavoastră aveți exact așa de mulți copii ca patriarhul Iacov”, el a răspuns: „Da, și-L am pe Dumnezeul lui Iacov ca Protector al lor.” *C. H. Spurgeon* 1885.

Îmi mai amintesc bine cum odată, un bărbat distins a venit la Waltham, în casa mea, și când i-a văzut pe toți copiii mei stând în formație după vârstă și înălțime, a spus: „Da, da, aceștia sunt cei care îi fac săraci pe oamenii bogați”. Dar el a primit prompt răspunsul: „O, nu, domnule, aceștia sunt cei care-l fac bogat pe un om sărac; pentru că nici măcar pe unul dintre ei n-am vrea să-l dăm pentru toată bogăția dumneavoastră!” Se poate observa ușor că nimeni nu ține cu așa înverșunare de bani ca oamenii care n-au copii, pe când cei care au de susținut o familie mare și, prin urmare, sunt obișnuiți să-și golească adesea pungă de bani, fac atâtea experiențe cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu în administrarea loială a afacerilor lor, încât ceea ce primesc, cheltuiesc imediat din nou cu mare sollicitudine și inima veselă. Grija lor se pierde când Dumnezeu Însuși o ia de la ei și Se încarcă El cu ea, iar credința lor îi umple cu liniște când El îi face capabili să arunce poverile lor asupra Sa, care are mai multă putere să Se îngrijească de copiii lor și are încă un drept și mai mare pentru aceasta, deoarece copiii noștri Îi aparțin mai mult Lui, decât nouă. Cel care le dă hrana puilor de corb (Psalmul 147.9), le va părăsi El oare pe creaturile cele mai nobile ale Sale? Episcop Dr. *Joseph Hall* † 1656.

Versetele 4.5. *Fiii sunt un dar binecuvântat de sus. Ei sunt, mai ales dacă s-au născut dintr-o căsnicie din tinerețe (în contrast: fiu al bătrâneții, Geneza 37.3; 44.20) și în consecință el însuși este puternic (Geneza 49.3) și este în floarea vârstei la vremea când tatăl său îmbătrânește, ca niște săgeți în mâna unui viteaz – o comparație care l-a făcut pe poet să înțeleagă împrejurările istorice (de pe vremea lui Zorobabel, în care se mânuia sabia pe lângă mistrie, iar lucrarea restaurării naționale trebuia să fie apărută pas cu pas împotriva vrăjmașilor fățiși, a vecinilor invidioși și a fraților prefăcuți. Săgețile din tolbă n-au fost suficiente atunci; ele nu trebuiau să fie numai la îndemână, ci în mână, ca să fie puse în aplicare și ei să se poată apăra. Ce comoară a fost într-o asemenea vreme de stare de pregătire pentru luptă, mereu necesară, o alianță defensivă, pe care fiii tineri și puternici o ofereau tatălui mai vârstnic și membrilor mai slabi ai familiei! Ferice de omul! exclamă poetul, care și-a umplut tolba cu ele, aceasta este casa lui, pentru a putea supraveghea dușmanii cu atâtea săgeți câte sunt necesare. Tatăl și o asemenea ceată de fii care-l înconjoară constituie un front comun de neînvinși. Când vor vorbi cu vrăjmașii lor la poartă, adică le vor reproșa deschis nedreptatea sau vor înlătura acuzațiile lor nedrepte - lor nu le va fi rușine, aceasta înseamnă neintimidați, nedescurajați, nedezarmați. Judecătorii nedrepti, reclamanții răi, martorii falși se retrag timizi din fața unei astfel de familii, capabile să se apere. Contrariul îl citim în Iov 5.4 despre fiii pe care apasă blestemul tatălui lor. Prof. Dr. *Franz Delitzsch* † 1890.*

Sfaturi omiletice

Versetul 1. 1) Mâna omului fără mâna lui Dumnezeu nu produce nimic. 2) Ochiul omului fără ochiul lui Dumnezeu nu păzește nimic. *G. Rogers* 1885.

I. Pe Dumnezeu trebuie să-L recunoaștem ca Dumnezeu în orice lucrare, prin faptul că 1) noi căutăm călăuzirea Sa înainte să începem, 2) că ne bazăm numai pe ajutorul Său în timp ce lucrăm, 3) că Îi dăm cinstea după lucrarea terminată. II. Același lucru în cazul grijilor noastre 1) în timp ce ne recunoaștem mărginirea și 2) avem încredere în grija Sa atotvăzătoare. *G. Rogers* 1885.

Fără harul eficace al lui Dumnezeu sunt zadarnice 1) toate proiectele tale pentru formarea propriului tău caracter, 2) toate proiectele tale despre cum vrei să-i crești pe alții spre caractere creștine, 3) planurile tale pentru viață și activitate, 4) toate viitoarele castele ale fericirii pământești, 5) toate gândurile despre cum se construiește o speranță pentru viața veșnică, 6) toate proiectele pentru înființarea sau extinderea unei adunări creștine. *John Field* 1885.

Versetele 1.2. 1) La ce nu putem să ne așteptăm: Ca Dumnezeu să lucreze fără ca noi să zidim, să păzim și așa mai departe. 2) La ce să ne așteptăm cu siguranță: la eșecuri, dacă vom construi fără Dumnezeu și așa mai departe. 3) Ce nu trebuie să facem: nu trebuie să ne obosim peste măsură, nu trebuie să ne facem inimă rea și așa mai departe. 4) Ce avem voie să facem: să avem încredere în Dumnezeu, să ne odihnim în pace după munca zilei, făcută conștiincios.

Versetul 2. Pâinea durerilor. 1) Dacă Dumnezeu ne-o trimite, atunci este sănătoasă. 2) Dacă o coacem noi personal, atunci nu valorează nimic. 3) Dar dacă ne-o dă diavolul, atunci este otravă.

Versetul 2d. Binecuvântări care ne vin ca în somn. 1) Sănătate reînnoită și putere a trupului. 2) Liniștirea și împrobătarea sufletului și a duhului. 3) Gânduri senine și planuri mai bune. 4) Multe daruri ale providenței. Ploaia cade, roadele pământului cresc și se coc, roata morii se învârtește, corabia își urmează drumul și așa mai departe, totul în timp ce noi dormim. De multe ori, când noi nu facem nimic și nu putem face nimic, Dumnezeu face cele mai multe lucruri. *W. H. Page* 1885.

Versetele 3-5. I. Ce efect trebuie să aibă când părinții își privesc copiii ca pe o moștenire de la Domnul? 1) Părinții își vor pune atunci încrederea în Domnul, că El Se va îngriji și îi va ocroti pe copiii lor. 2) Ei îi vor privi ca pe un bun sfânt, încredințat lor de Domnul, de care ei vor trebui să de socoteală. 3) Ei îi vor crește în disciplina și sub musturarea Domnului. 4) Ei se vor consulta adesea cu Dumnezeu de dragul lor. 5) Ei îi vor da fără murmur, dacă Domnul îi ia la El. II. Ce efect va avea educația corectă a copiilor, prin harul lui Dumnezeu, conform celor de mai sus? Copiii vor fi: 1) Bucuria părinților, 2) dovezi vii despre evlavie și înțelepciunea părinților lor, 3) sprijinul și mângâierea părinților la bătrânețea acestora, 4) transmițători ai virtuților părinților spre o nouă generație; deoarece copiii bine crescuți vor fi la rândul lor părinți buni. *John Field* 1885.

Versetul 4. Cuvântul psalmului vorbește despre folosul pe care copiii îl pot da pentru viața pământească. Dar de multe ori, copiii sunt și de un mare folos spiritual: 1) Deja mulți copii, plecați acasă de timpuriu, au slujit la trezirea părinților lor și a altora. 2) Câte un copil chiar a adus Evanghelia de la școala duminicală în casa părinților. 3) Ce binecuvântare, când se convertesc copiii! 4) Ce binecuvântare, când copiii crescuți devin bărbați binecuvântați și folositori și femei binecuvântate și folositoare!

Versetele 4.5. I. Dependența copiilor de părinți în privința 1) siguranței lor (în tolbă), 2) a îndrumării lor (cum își primesc săgețile direcția de la cel care le trimite), 3) a întreținerii lor (în mâna viteazului). II. Dependența părinților de copii 1) În privința apărării lor: care fiu ar suporta să se vorbească împotriva tatălui său? 2) În privința fericirii vieții lor: Copiii se pricep să stoarcă naturii umane câteva dintre cele mai nobile și mai tandre sentimente. Și fericite de propovăduitorul Evangheliei care poate să spună cu o tolbă plină: Iată, eu și copiii pe care mi i-a dat Domnul suntem aici (Isaia 8.18). *G. Rogers* 1885.